

[Elmqvist.]

for jeg vil ikke ind på det negative, ind på nogen kritik: „De sidste uger“ — skriver bladet — „har i høj grad styrket statsminister Erik Eriksens personlige stilling. Midt i et kaos af indbyrdes uenighed o. s. v. har han bevaret både ro, fatning, fornuft og værdighed. Han har overfor drillerier og dumheder bevaret det lune fynske smil. Men når han så som i går endelig slår i bordet og siger, at nu går det for vidt, så virker det til gengæld dobbelt stærkt.“

Jeg kan fuldstændig underskrive, hvad det radikale blad siger her. Det er rigtigt, at statsministeren har vist ro og besindighed, men også i det afgørende øjeblik har kunnet slå i bordet, og jeg vil sige, at heldigvis kunne vi samle os, så at vi ikke kom i den latterlige situation, at dette betydningsfulde forslag, ændringen til § 41, var endt i en latterlig strid om nogle få dage. Her vil jeg gerne sige, at det er jo ikke afgørende, om der står 14 dage, 12 dage eller 18 dage.

Jeg havde ønsket 18 dage, men på 12 dage kan erhvervene også tage fat. På 12 dage kan de, der er blevet ophedet og har fået et forslag gennemført, som de måske slet ikke har ønsket at få gennemført, jo også få lejlighed til at få hjernerne afkølet. På 12 dage kan pressen og offentligheden få lejlighed til at gribe ind. Og så er det slet ikke sikkert, at det bliver 12 eller 14 dage, hvis en sådan indsigelse kommer. Jeg kan profetere, at denne bestemmelse, som jeg ikke tror vil blive brugt ofte, men som er en sikkerhedsventil, mange gange, hvis den bliver brugt, vil medføre, at det ikke bliver en udsættelse på 14 dage, men på tre uger, på fire uger eller på flere måneder, fordi det, når man får tænkt sig om, vil gå i fremtiden, som det er gået i fortiden og også går i nutiden, at når vi her på rigsdagen har fået tid til at tænke os om — det er ikke altid, vi har tid til det —, viser det sig ofte, at indbyrdes uenige meninger vil kunne samles. Derfor tillægger jeg denne ændring til § 41 så stor en betydning. Jeg håber, at den må virke til det, der har været mit ønske, at mange af dem, der har været i tvivl og har været ængstelige, vil forstå, at nu kan de trygt stemme for denne grundlov. Jeg håber det, fordi jeg — jeg vil sige det nu, ellers ville jeg have sagt det ved tredje behandling — nu fuldt og helt ønsker denne grundlov

gennemført. Som situationen har udviklet sig mellem folketing og landsting, med et folketing, der har terroriseret landstinget, med et landsting, hvor vi, jeg selv iberegnet, ikke har kunnet hævde os tilstrækkeligt — det er måske ikke noget at bebrejde os, for vi har ikke haft midlerne til det —, bør denne grundlov, der går ind for et etkammerssystem, der indeholder tilstrækkelig sikkerhed både gennem folkeafstemninger og ved § 41, vedtages af det danske folk. Det danske folk bør indse, at det vil være ulykkeligt, hvis vi efter et grundlovsvalg skal fortsætte med tokammerssystemet i den form, det nu har, efter at det er blevet ødelagt. Det vil være ulykkeligt, hvis vi skal begynde på nye forfatningskampe og diskussioner.

Derfor vil jeg råbe ud ad vinduerne: lad os nu få denne grundlov vedtaget, ikke med 45 pct., ikke med 50 pct., men med 65 eller 70 pct. eller endnu mere. Så vil denne grundlov ikke alene blive Danmarks Riges Grundlov, men blive det, den skal være: det danske folks grundlov. Det er det, vi allesammen skal arbejde på, og som jeg varmt vil anbefale at arbejde på: at den Danmarks Riges Grundlov, som vi vedtager, bliver det danske folks grundlov.

Jeg skal slutte med at sige, at jeg håber, den nye grundlov må blive et instrument, som den lovgivende forsamling kan bruge til det, vi alle i vort demokratiske samfund ønsker, hvad der end skiller os af principielle spørgsmål: at gøre forholdene stadig lykkeligere og stadig bedre for flere og flere i vort land. Danmark er vel nok et af de lande, der lever mest på solsiden, men derfor kan der godt gøres endnu mere.

Der kan gøres endnu mere for at bekæmpe arbejdsløsheden, for at give beskæftigelse til alle og ordne erhvervslivet således, at der kan ske endnu mere, for at der kan blive boliger til alle, der vil have en bolig. Jeg vil ønske, at denne grundlov, når den nu vedtages, hvad jeg er sikker på, den bliver, og jeg håber med et stort flertal, må blive et instrument, som den nye rigsdag kan bruge på en sådan måde, at flere og flere, ikke blot 70, 80 eller 90 pct., men helt op til næsten 100 pct. af det danske folk, efterhånden, ikke blot når de ser på Danmarks skønhed, kan sige: ja, vel er Danmark skønt, de danske bøgeskove og de danske søer og de danske kornmarker og de danske lyngarealer, alt, hvad vi har